Matka Norjaan Val skoler oppilaitokseen

12.-16.10.2026

Val skoler

- Yksityinen, kristillinen oppilaitos
- Opinnot: vesiviljely, maatalous, hevostalous, energia-, ympäristö- ja luonto-opintoja
- Opinnoissa painotetaan käytännön kokemusta, opiskelijat tekevät työelämäjaksoja maatiloilla palkattuina ja palaavat välillä koululle tekemään opintoja eteenpäin
- Oma opetusmaatila; hevoset, lypsylehmät, siat, lampaat ja vuohet
- Lisäksi vesiviljelyä, koululla oma lupa lohen kasvatukseen.

Suomen vs. Norjan maidontuotanto ja maatalous

- Suomi:
- Keskituotos 10 000-11 000 kg
- Keskimääräinen peltopinta-ala 55ha/tila
- Tärkeimmät tuotantosuunnat, viljanviljely, maito ja lihakarjatilat

Yksi vaihdon tavoitteista oli tutustua paikalliseen maataloustuotantoon ja verrata sitä Suomeen. Erot ovat melko isoja mm. Tilakoon suhteen ja Norjan maatalouspolitiikka eroaa melko paljon Suomesta. Kiintiöjärjestelmä on sama, mitä Suomessa käytettiin 12 vuotta sitten. Tilakokoa Norjassa rajoittaa vuoristo- ja merialueet.

- Norja:
- Keskituotos 8000-9000 kg
- Pellot; pieni, keskimääräinen peltopinta-ala 30ha/tila
- Paljon pieniä tiloja
- Vesiviljely ja kalatalous isossa roolissa
- Norja ei kuulu EU:n alueeseen säätelee maatalousmarkkinoitaan ja tukijärjestelmiään itsenäisemmin suojellakseen omaa tuotantoaan
- Halu pitää koko Norja asuttuna

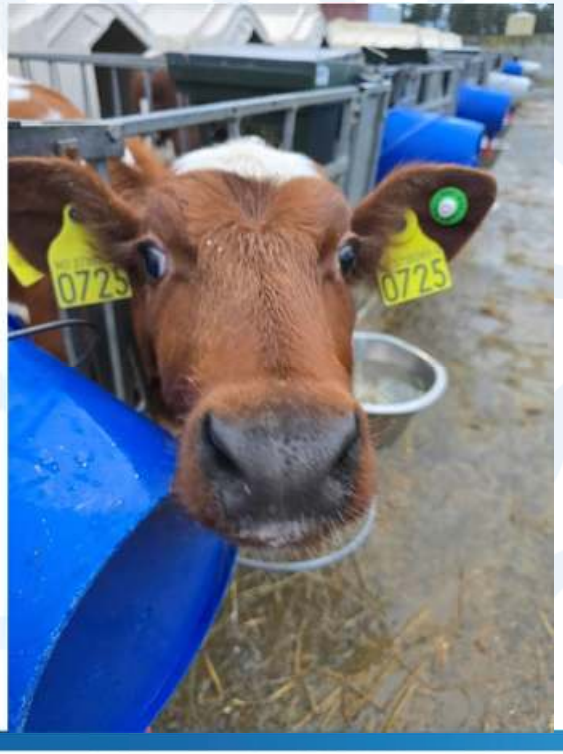
Val skoler opetusmaatila

- 50 lehmää, valtarotuna Norjan punainen
- Keskituotos n. 10 000 kg/vuosi
- Lely lypsyrobotti, Lely vector ruokintaan
- Navetta rakennettu 2015
- Opiskelijat tekevät navettavuoroja ja perusharjoittelun opetusmaatilalla, ennen kuin lähtevät muille maatiloille
- 3 vuoden opiskelijat ohjaajat nuorempia harjoitustöissä ja maatilan töissä --> opetetaan johtamista ja työyhteisössä toimimista

Opetusmaatila

Vesiviljely

- Oma opintosuunta, ei yhteisiä opintoja esimerkiksi maatalouden kanssa
- Vesiviljely ja kalatalous tärkeitä alueella
- Vesiviljelyssä akvaariokalojen vettä kierrätettiin kasveille, joita kasvatettiin vesialustalla ja/tai ilmajuurilla
- Ravinteet kierrätettiin tehokkaasti

Koulun sikala

- Uusi sikala rakennettu 2026
- Emakkosikala
- Sikala rakennettiin huomattavasti halvemmalla, kuin toisen oppilaitoksen sikala

Hvam bygger grisehus for 137 mill. – Val skoler klarte det for 37,5

– Forståelig at det stilles spørsmål

Hevostallit

- Talli, maneesi, ratsastuskenttä ja tarhat
- Sekä koulun omia että opiskelijoiden hevosia

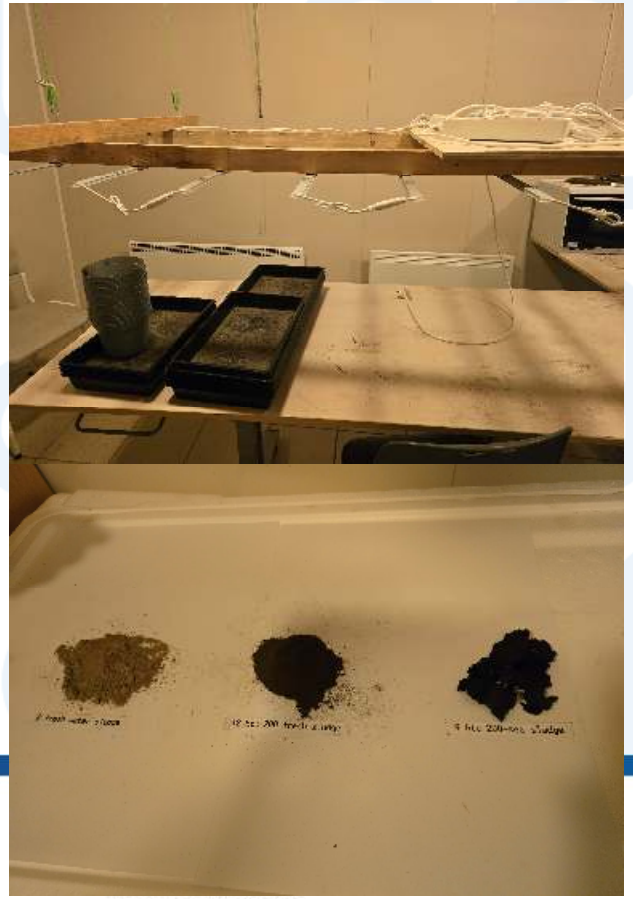

Lisäksi lampaita ja vuohia, pienimuotoisesti ja vapaasti laiduntamassa

Opiskelijat tekevät paljon pieniä kokeita / osallistuvat projektien toteutukseen

- Maan rakenne ja sen parantaminen, uudistuva viljely ja agroekologia ovat maatalousopintojen keskiössä
- Biohiilestä myös hankkeita
- Biohiili; opiskelijoiden kanssa valmistetaan biohiiltä polttamalla puuta ja lisäämällä siihen maitohappobakteeria tämän jälkeen lisätään kompostiin tai opiskelijat tekevät kasvatuskokeita yms.
- Myös kaupallista tuotetta käytetään, mutta jokainen ryhmä tekee oman erän biohiiltä
- Uusiutuvaan energiaan halutaan panostaa, alueella on paljon tuulivoimaa. Biokaasulaitos suunnitteilla koululle.

Vaihdon tavoitteena oli tutustua projektityöhön. Val skoler on aktiivinen projektien toteuttaja ja mukana useissa hankkeissa. Projekteja mm. Maan rakenteen parannukseen, kalatalouteen ja biohiileen.

Vierailut

Camilla Johansen

- Tinen hallinnossa (meijeri)
- 1 Lely robotti noin 50 lehmää, 450 000 litraa maitoa vuodessa
- Kasvattaa omat sonnit lihaksi toisella tilalla
- Pienimuotoista metsätaloutta
- Peltoala noin 87 ha

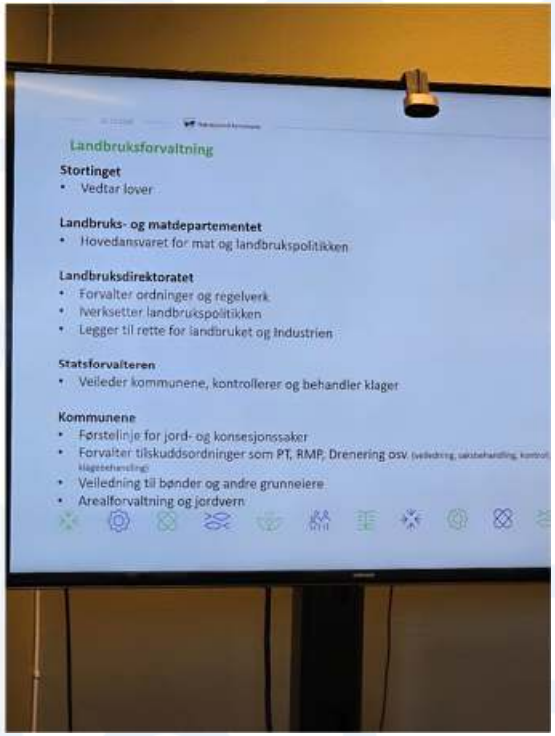

Vierailukohde 2, Naerosynd kommune, paikallinen maataloustoimisto

- Tutustuminen paikalliseen maataloushallintoon -> vastaa Suomessa paikallista maataloustoimistoa

Vaihdon tavoitteena oli tutustua Norjan maataloustuotannon lisäksi myös paikalliseen neuvontaan tai maataloushallintoon. Oikealla olevassa kuvassa on kuvattu hallinnon tasot.

Toimintatapoja

Ajatuksia reissusta / Paula

- Samankaltaisuutta peltoviljelyssä / uudistavassa viljelytavassa ja mistä toimenpiteistä maksetaan viljelijöille (esim. pörriäispellot)
- Hankeyhteistyön mahdollisuudet laajat
- Opiskelijat tekevät paljon käytännön laboratorio yms. koetoimintaa
- Yhteisö on koulussa tiivis ja kristillisyys näkyy, mm. koululla on oma pappi
- Maidon hinta on parempi kuin Suomessa, rajoituksia tuotantomäärissä
- Tautitilanne yhtä hyvä kuin Suomessa ja sen kanssa ollaan tarkkoja

- Vaihto lisäsi ymmärrystä pohjoismaisesta maataloudesta ja avarsi ymmärrystä maatalouspolitiikan eroista eri maiden välillä. EU jäsenyys vaikuttaa Suomessa moneen asiaan mm. Maatalouspolitiikan osalta.
- Asiantuntijuuteni kasvoi sekä maatalouden että projektiosaamisen osalta. Koulu teki monenlaisia projekteja ja on hyvä yhteistyökumppani.
- Myös kielitaitoni parani lisää.
- Vaihdon tuloksista kerron YSAOn sisällä sekä intrassa että tiimipalavereissa. Vien havannoidut asiat / matkaraportin myös maataloustiimin käyttöön.
- Kestävyys ja ympäristöystävällisyys näkyivät koulussa mm. Maatalouden monimuotoisuuden ja maaperän suojelemisen toimenpiteinä, biohiilen käyttö ja vihreä energia myös isossa roolissa. Kierrätyslannoitteet mm. Vesiviljelssä.

Ajatuksia reissusta/Mikko

- Ilmasto näillä korkeuksilla on yllättävän leuto, meri ilmasto vaikuttaa
- Pelloilla kasvatetaan lähinnä nurmea, kolme tai neljä satoa
- Isommat ohra/vehnä alat parin tunnin päässä Trondheimin alueella
- Lypsyrobotteja laitetaan pieniinkin karjoihin (alle 50 lehmää)
- Tuotanto ja ruokintasuunnittelu neuvontaa antavat norjan suurin meijeri Tine, ja jalostusneuvontaa lypsykarjalle Geno sekä lihakarjalle Tyr
- Suurin maatalousneuvontaa antava yritys on viljelijä omisteinen Norsk Landbruksådgiving (NLR)
- Vaihto antoi näkemyksen millaista maatalouspolitiikka voi olla ilman EU säätelyä.
- Sain uusia näkökulmia asiantuntijuuteni tueksi.
- Vaihdon tuloksista kerron ProAgria Itä-Suomen henkilöstölle aamukahveilla ja tiimipalavereissa